

Terje Dale
Lyngvegen 39
5914 ISDALSTØ

Saksbehandler, innvalgstelefon
Caroline Sandven Taule, 55572232

Alver kommune gnr. 188 bnr. 196 - Gjervik Ytre – Klage på gebyr

Vi viser til oversendelse av klagesak fra Alver kommune, mottatt her den 03.05.2023. Statsforvalteren beklager den lange saksbehandlingstiden.

Vedtak

Statsforvalteren i Vestland stadfester Alver kommunes vedtak GBNR-188/196, FA-L42.

Sakens bakgrunn

Den 14.06.2022 ga Alver kommune avslag på søknad om dispensasjon til å etablere en hagestue på 15m² på gbnr. 188/196. Det ble ilagt gebyr for saksbehandling. Gebyret er på totalt kr. 17 425,- som er basisgebyr for dispensasjonssøknad, jf. gebyrregulativet pkt. 2.15.2.

Du klaget på gebyret den 22.06.2022, samtidig som du klaget på realitetsavgjørelsen i saken. Det er klagen på gebyret som er tatt til vurdering i denne saken. I klagen er det blant annet vist til at kommune ikke trengte å sende saken på uttale, og det dermed ikke var grunnlag for å legge på ytterligere fire uker til saksbehandlingsfristen, jf. byggesaksforskriften (SAK10) § 7-5. Som følge av dette viser tiltakshaver til at saksbehandlingsfristen er brutt, og at kravet om gebyr må bortfalle. Vi viser ellers til klagen i sin helhet.

Kommunen tok stilling til klagen den 30.04.2023, men fant ikke grunnlag for å endre gebyrvedtaket. Saken ble deretter sendt til Statsforvalteren for endelig avgjørelse¹.

Når det gjelder sakens bakgrunn for øvrig, viser vi til sakens dokumenter. Vi forutsetter at dere er kjent med disse.

Statsforvalteren finner saken tilstrekkelig opplyst, jf. forvaltningsloven (fvl) § 33 siste ledd.

Regelverk

Statsforvalteren er delegert myndighet til å avgjøre klager som gjelder enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven, se plan- og bygningsloven § 1-9 femte ledd og rundskriv T-2/09 fra Kommunal- og

---

¹ Se kommunens klagebehandling i oversendelsesbrev datert 30.04.2023.

distriktsdepartementet.

Statsforvalteren kan prøve alle sider ved vedtaket, også de skjønnsmessige vurderingene som kommunen har gjort, jf. forvaltningsloven § 34. Ved prøving av det kommunale skjønnnet skal Statsforvalteren legge stor vekt på hensynet til det lokale selvstyret.

Etter plan- og bygningsloven (pbl.) § 33-1 kan kommunene velge å kreve gebyrer for behandling av saker etter loven. Det er likevel stilt visse krav til gebyrberegningen. Ett av disse er at gebyret skal settes ned dersom behandlingsfristene overskrides, se pbl § 21-7 første ledd tredje punktum.

Etter byggesaksforskriften (SAK) § 7-6 skal kommunen tilbakebetale tiltakshaver 25% av det totale gebyret for hver påbegynt uke tidsfristen blir overskredet.

Det følger av plan- og bygningsloven § 21-7 fjerde ledd at søknad om tillatelse som krever dispensasjon skal avgjøres innen 12 uker etter at fullstendig søknad foreligger.

Saksbehandlingsfristen begynner å løpe når søknaden er fullstendig jf. pbl. § 21-4.

Etter pbl. § 21-2 er det tiltakshaver eller ansvarlig søker som har ansvaret for at søknaden inneholder alle nødvendige opplysninger for at kommunen i den konkrete saken skal kunne vurdere om tillatelse kan gis.

Statsforvalterens vurdering

Klagen gjelder reduksjon/frafall av gebyr, jf. Pbl. § 21-7 og SAK § 7-6. Det er ikke klaget på at saken i seg selv utløser byggesaksgebyr, jf. pbl. § 33-1.

Vi tolker klagen din hen at du mener gebyret skulle ha vært frafalt i sin helhet eller blitt redusert på grunn av kommunens saksbehandlingstid. Kommunen har i sin vurdering kommet til at de ikke har brukt mer tid enn den lovpålagte saksbehandlingstiden.

Dersom saksbehandlingsfristen i kommunen ikke er overholdt, kan dette medføre reduksjon av gebyret, jf. plan- og bygningsloven § 21-8, jf. SAK10 § 7-6, jf. bestemmelsene i gjeldende gebyrregulativ.

Tanken bak ilagging av byggesaksgebyr er at det skal dekke det arbeidet kommunen etter loven er pålagt å utføre, og som samtidig blir oppfattet som en tjenesteytelse for parten.²

I klagen viser du særlig til at saken ikke skulle vært sendt til uttale til ekstern myndighet.

I denne saken er det søkt om dispensasjon fra reguleringsplan § 2, dispensasjon fra offentlig ledning og dispensasjon fra avstand til fylkesveg. Statsforvalteren viser til at det følger av plan- og bygningsloven § 21-7 første ledd at kommunen skal avgjøre søknaden innen 12 uker «*etter at fullstendig søknad foreligger*». Fristen går likevel «*ikke i den tiden søknaden ligger til uttalelse hos regionale og statlige myndigheter*», jf. plan- og bygningsloven § 21-7 fjerde ledd.

Statsforvalteren og fylkeskommunen skal etter plan- og bygningsloven § 19-1 «*få mulighet til å uttale seg før det gis dispensasjon*». Kommunen skal i dispensasjonssaker hvor Statsforvalteren og/eller fylkeskommunen er direkte berørt myndighet derfor innhente forhåndsuttalelse. Eksempler på

---

² Ot.prp.nr. 45 (2007-2008) s. 283

tiltak/søknader som berører regionale og statlige myndigheter er dispensasjon fra plan, plankrav, byggegrense mot fylkesveg fastsatt i plan mv.

Vi viser videre at det følger av SAK10 § 7-5 at «statlige og regionale myndigheter må avgi uttalelse eller fatte vedtak innen fire uker fra oversendelse». Det følger videre av veilederen til bestemmelsen at det at visse statlige og regionale myndigheter etter § 19-1 er gitt uttalerett i slike saker, er ikke ensbetydende med at de skal godkjenne en dispensasjonssøknad. Videre følger det at fristen gjelder fra oversendelse til statlige og regionale myndigheter til uttalelse er gitt.

Det er derfor riktig slik kommunen også har lagt til grunn at fristen ikke løper den tiden søknaden ligger til uttalelse hos regionale og statlige myndigheter, jf. pbl. 21-7 fjerde ledd.

Det neste som må vurderes er når søknaden var fullstendig og saksbehandlingsfristen på 12 uker startet, jf. plan- og bygningsloven § 21-2, jf. § 21-4, jf. § 21-7. Videre er spørsmålet om fristen er oversittet og om det derfor er grunnlag for å gi reduksjon eller frafalle ilagt gebyr.

Det følger av pbl. 21-4 første ledd at fristen for saksbehandlingstiden ikke løper før søknaden er «fullstendig».

Vi viser til at ordlyden «fullstendig søknad» tilsier at søknaden må inneholde de opplysningene som er nødvendige for at kommunen skal kunne gjøre vedtak i saken, jf. også SAK10 § 5-4 første ledd og § 7-2 første ledd.

Det er søkeren som er ansvarlig for at søknaden inneholder opplysningene som er nødvendige. Kravene til fullstendig søknad går fram av SAK10 kapittel 5. Blant annet må det være vedlagt ansvarsrett, nabovarsel, opplysninger om tiltakets størrelse og grad av utnytting, jf. SAK 10 § 5-4 tredje ledd bokstav a til q. Opplysningene skal bare gis i den utstrekning de er relevante for tiltaket og nødvendige for behandlingen av den konkrete saken. Søknaden skal altså gi de opplysninger som er nødvendige for at kommunen skal kunne vurdere om tillatelse kan gis.

Søknad om dispensasjon til oppføring av hagestue ble registret mottatt av Alver kommune 24.02.2022. Søknaden ble sendt til uttale 12.04.2022 til Statsforvalteren i Vestland og Vestland fylkeskommune. Det ble ikke mottatt svar på uttale fra ekstern myndighet.

I brev av 10.06.2022 opplyste kommunen om at søknaden var mangelfull. Det var blant annet behov for at søknaden ble supplert med opplysningsskjema og kvitteringsskjema for nabovarsel. Det måtte også sendes inn dokumentasjon av samlet bruksareal (BRA) og bygd areal (BYA). De etterspurte dokumentene ble sendt inn av ansvarlig søker den 13.06.2022.

Vi viser videre til at kommunene har vurdert at søknaden trengte å bli supplert med etterspurt dokumentasjon, og at de nødvendige tilleggsopplysningene ble mottatt 13.06.2022. Det er ansvarlig søker som har ansvaret for å innlevere en fullstendig søknad med alle nødvendige opplysninger som bygningsmyndighetene trenger. Dette gjelder særlig når tiltakshaver bruker en profesjonell aktør, medregnet ansvarlig søker.³

Statsforvalteren er enig i at det er uheldig at kommunen har brukt lang tid før de sendte ut mangelbrev. Selv om det er søkers ansvar å sørge for at søknaden er fullstendig, vil det være god

---

³ Se blant annet Høyesterettsdom om begrensninger i forvaltningens veiledningsplikt ved bistand fra profesjonell i Rt. 1998 s. 430, og Hans Petter Graver, Alminnelig forvaltningsrett, 4. utgave, s. 348-349.

forvaltningsskikk å gjøre søkeren oppmerksom på eventuelle mangler kort tid etter at søknaden er kommet inn til kommunen. Vi oppfordrer kommunen til å vurdere eventuelle rutiner for dette.

Oppsummering

Statsforvalteren er kommet til at saksbehandlingsfristen ikke er overskredet i saken, og at det dermed ikke er grunnlag for reduksjon eller frafall av saksbehandlingsgebyr i saken.

Klagen har ikke ført frem.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Med hilsen

Jorunn Fosse Fidjestøl
seniorrådgiver

Caroline Sandven Taule
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Alver kommune

Postboks 4

5906

FREKHAUG